

กฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายไทยกับความเป็นมาตรฐานสากล

Counter Terrorism Laws of Thailand and International Standard

ประลอง ศิริภูณ (Pralong Siripool)

พ.ต.ท. ดร., ประจำภาควิชานิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
Poll.Lt.Col., Ph.D., Lecturer Department of Law, Faculty of Political Science and Law, Burapha University

บทคัดย่อ

คำว่า "การก่อการร้าย" (Terrorism) และ "ผู้ก่อการร้าย" (Terrorist) เกิดขึ้นครั้งแรกจากเหตุการณ์ปฏิวัติในฝรั่งเศส (ปี ค.ศ. 1793 - 1794) หรือ "ยุคแห่งความหวาดกลัว (Reign of terror) มีความหมายไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับมุมมอง การตีความ การก่อการร้ายถือเป็นอาชญากรรมที่มีความร้ายแรงขั้นสูงสุดจึงจำเป็นต้องมีกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสม ได้สัดส่วนครอบคลุมทุกฐานความผิดจำแนกได้ 2 ประเภท คือ กฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ และกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายภายในประเทศ

กฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ได้แก่ อนุสัญญา (Conventions) และพิธีสาร (Protocols) มีจำนวน 19 ฉบับ และมีผลบังคับใช้แล้ว 16 ฉบับ โดยสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime: UNDP) ได้รวบรวมกฎหมายทั้ง 16 ฉบับ และจัดทำเป็นต้นแบบกฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย (Model Legislative Provisions against Terrorism) เพื่อให้ประเทศต่างๆ นำไปใช้เป็นแนวทางในการบัญญัติกฎหมายภายในของประเทศตนตามมาตรฐานสากล

กฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายภายในประเทศ ได้แก่ ประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกาด้วยการก่อการร้าย (U.S. Code Title 18 Part I Chapter 113B – Terrorism) พระราชบัญญัติป้องกันการก่อการร้ายและมาตรการสืบสวนสอบสวน ค.ศ. 2005 (The Terrorism Prevention and Investigation Measures Act, 2011) แห่งสหราชอาณาจักร (United Kingdom) หรือประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทย ได้แก่ มาตรา 135/1 – มาตรา 135/4 พระราชบัญญัติป้องกันและ

ประลอง ศิริกุล

ปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติว่าด้วยผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2558 และ พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 (Terrorism and Proliferation of Weapons of Mass Destruction Financing Act of 2559 B.E.) เป็นต้น

จากการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายของประเทศไทยกับกฎหมายระหว่างประเทศตามมาตรฐานสากลพบว่ามี ความแตกต่างกันบ้างทั้งใน ส่วนเนื้อหา คำนียาม ฐานความผิด เขตอำนาจศาล การส่งผู้ร้ายข้ามแดน (Extradition) ตลอดจนความร่วมมือทางอาญา ด้านต่างๆ (Mutual Assistance in Criminal Matters) อันอาจเป็นปัญหาและอุปสรรค ความร่วมมือระหว่างประเทศในการต่อต้านการก่อการร้าย ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรบัญญัติ กฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายตามแนวทางมาตรฐานสากล

คำสำคัญ: การก่อการร้ายระหว่างประเทศ, กฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย, มาตรฐานสากล

Abstract

The words of “Terrorism” and “Terrorist” were appeared initially from the French revolution (1793-1794) or the “Reign of Terror” that has uncertain meaning depends on public perception and interpretation. Terrorism is regarded as a crime par-excellence; therefore, efficient and proper laws need to be enacted for proportional coverage of all offences. Laws related to terrorism can be divided into 2 types as international counter-terrorism law and domestic counter-terrorism law.

The international counter-terrorism convention is in form of conventions and protocols; 19 of them are enacted, whereas 16 are enforced already. United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) gather all of 16 laws and also make them as model legislative provisions against terrorism to provide countries with guidelines for enacting their laws to be in line with universal standard.

The domestic counter-terrorism law is such as U.S. Code Title 18 Part I Chapter 113B–Terrorism and the Prevention of Terrorism Act 2005 of United Kingdom. For Thailand, there are Section 135/1–135/4 of the Penal Code, Anti-money

Laundering Act B.E. 2542 (1999), Act on Certain Offence against Air Navigation B.E. 2558 (2015), Terrorism and Proliferation of Weapons of Mass Destruction Financing Act B.E. 2559 (2016) and etc.

The comparison of domestic counter-terrorism laws of Thailand and international counter-terrorism conventions in accordance with universal standard found that there are differences in content, definition, offence and jurisdiction. These may be a problem and obstacle on terrorist prosecution, extradition and international cooperation in criminal matters; that is significant principle of international counter-terrorism. Hence, Thailand should enact the counter-terrorism laws in accordance with international standard.

Keywords: International terrorism, Counter-terrorism law, Universal standard

บทนำ

คำว่า "การก่อการร้าย" (Terrorism) และ "ผู้ก่อการร้าย" (Terrorist) เป็นคำที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกจากเหตุการณ์ปฏิวัติในฝรั่งเศส โดยมีรากฐานจากภาษาละตินว่า "Terere" หมายถึง การทำให้เกิดความหวาดกลัว (to be frighten) และ "Terere" ในภาษาฝรั่งเศส หมายถึง การทำให้กลัว ซึ่งเป็นที่รู้จักในความหมายของการฆ่าฟันกันอย่างโหดร้ายทารุณโดยใช้เครื่องกิโยติน (Guillotine) เนื่องจากเหตุการณ์รุนแรงทางการเมืองในฝรั่งเศส (ปี ค.ศ. 1793 - 1794) หรือ "ยุคแห่งความหวาดกลัว (Reign of terror)" และคำว่า "การก่อการร้าย" ได้ถูกนำมาใช้อธิบายถึงการกระทำหรือปรากฏการณ์อย่างหนึ่งของสังคมที่เกี่ยวข้องกับความหวาดกลัวในแต่ละช่วงเวลาที่แตกต่างกันและเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ (Alex A. Schmid, 2005)

การก่อการร้ายมีความหมายไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับมุมมอง การตีความของแต่ละบุคคลว่าอยู่ในฐานะอะไร (Gus Martin, 2003) ทั้งในมุมมองเชิงบวกและลบ เช่น เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ก่อการร้าย ผู้เสียหาย ผู้สนับสนุน สื่อมวลชน ประชาชนผู้รับรู้ข่าวสาร หรือนักวิเคราะห์ ผนวกรวมเข้ากับเนื้อหาทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ประสบการณ์ และลักษณะเฉพาะตัวของกลุ่มก่อการร้าย ทำให้ภาพลักษณ์ของผู้ก่อการร้ายมีมุมมองที่ต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทาง

ประลอง ศิริกุล

การเมืองอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวต่อเหตุการณ์ การเลือกเหตุผลมาใช้ตีความอธิบาย และเป้าหมายเชิงสัญลักษณ์ที่ถูกโจมตี

การก่อการร้ายจึงเป็นคำที่จะยากอธิบายเกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึกเป็นสำคัญ เมื่อใดเกิดความรู้สึกเห็นใจผู้เสียหายหรือผู้ตกเป็นเหยื่อผู้กระทำก็จะกลายเป็นผู้ก่อการร้าย แต่ถ้ารู้สึกสงสารและเห็นใจผู้กระทำความผิด ผู้ก่อการร้ายก็จะกลายเป็นนักต่อสู้เพื่ออุดมการณ์ เสรีภาพ มาตุภูมิ และประชาธิปไตย เป็นนักรบในนามกองทัพประชาชน จึงมักมีคำกล่าวเสมอว่า “ผู้ก่อการร้ายของบุคคลคนหนึ่งเป็นนักต่อสู้เพื่อเสรีภาพของบุคคลอีกคนหนึ่ง (one person’s terrorist is another person’s freedom fighter)” (Charles W. Kegley, Jr., 2003)

การก่อการร้ายถือเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศที่มีความรุนแรงขั้นสูงสุด เป็นวิธีการต่อสู้ของผู้อ่อนแอหรือผู้ที่เสียเปรียบมีกำลังน้อยกว่าต่อสู้กับผู้ปกครองที่มีอำนาจเหนือกว่าหรือรัฐบาล เป็นกลุ่มคนที่มีอุดมการณ์เดียวกัน คลังศาสนา หรือลัทธิความเชื่อโดยก่อเหตุความรุนแรงขึ้นเพื่อต้องการทำให้เกิดบรรยากาศความน่าสะพรึงกลัวหรือข่มขู่รัฐบาลหรือผู้ปกครองให้ ความสนใจและปฏิบัติตามข้อเรียกร้องของพวกเขา

กฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายถือเป็นมาตรการสำคัญที่มีประสิทธิภาพ โดยสำนักงานยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งองค์สหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime) ได้นำกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้าย ประกอบด้วยอนุสัญญา (Conventions) และพิธีสาร (Protocols) จำนวน 16 ฉบับ มารวบรวมจัดทำเป็นตัวอย่างกฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย (Model Legislative Provision against Terrorism) (United Nations (UNODC), n.d., online) พร้อมกับเรียกร้องประเทศต่างๆ ให้สัตยาบัน (Ratification) และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบัญญัติกฎหมายของแต่ละประเทศอย่างครบถ้วนโดยเร็ว ประเทศไทยจึงควรบัญญัติกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายให้สอดคล้องตามแนวทางกฎหมายดังกล่าว

ความเป็นมากฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ*

กฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศเริ่มจากการประชุมว่าด้วยความเป็นเอกภาพแห่งกฎหมายอาญา ครั้งที่ 1 (The first conference for the unification of penal law) ณ กรุงวอร์ซอ ค.ศ. 1927 ได้ปรากฏคำว่า “การก่อการร้าย” เป็นประเด็นครั้งแรก แต่ไม่มีการกำหนดความหมายที่ชัดเจน เพียงแต่ให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนและเป็นอันตรายร่วมกันที่นานาชาติต้องปราบปราม (M. Cherif Bassiouni and Ved P. Nanda, 1973) การประชุมครั้งที่ 3 ณ กรุงบรัสเซลส์ ค.ศ. 1930 ได้กำหนดคำนิยามคำว่า “การก่อการร้าย” ขึ้นเป็นครั้งแรก หมายถึงวิธีการใดๆ อย่างรุนแรงเพื่อก่อให้เกิดอันตรายสาธารณะโดยเจตนา อันเป็นความผิดอาญาต่อชีวิต เสรีภาพ หรือความมั่นคงทางกายภาพของ หรือกระทำต่อทรัพย์สินของเอกชน หรือสาธารณะโดยมีวัตถุประสงค์ทางการเมืองหรือความคิดทางการเมือง (Ben Saul, 2006) การประชุมครั้งที่ 4 ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1931 ได้กำหนดคำนิยามโดยเน้นที่การกระทำที่มีรูปแบบเฉพาะอย่างรุนแรงต่อบุคคลหรือทรัพย์สินโดยมีวัตถุประสงค์ก่อให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน โดยการวางระเบิด ทุบระเบิด วางเพลิงหรืออุปกรณ์ที่ทำให้เกิดการระเบิด อาวุธปืน หรืออุปกรณ์ใดๆ ที่เป็นอันตรายแก่ชีวิตหรือกระทำหรือพยายามกระทำให้เกิดโรคระบาด ติดเชื้อ หรือแพร่เชื้อโรค หรือกระทำหรือพยายามกระทำให้บริการสาธารณะหรือสาธารณูปโภคขัดข้อง (Ben Saul, 2006) การประชุมครั้งที่ 6 ณ กรุงโคเปนเฮเกน ค.ศ. 1935 ได้กำหนดความหมายการก่อการร้ายไว้ร่างข้อตกลงในการปราบปรามว่าการก่อการร้ายหมายถึง (1) การกระทำให้เกิดอันตรายทั่วไปหรือความหวาดกลัวภายในรัฐ โดยเจตนาเพื่อเกิดภัยพิบัติอย่างร้ายแรง โดยทำให้เป็นอุปสรรคต่ออากาศ แม่น้ำ ทะเล และทางรถไฟ และบริการสาธารณะ หรือสาธารณะประโยชน์ขัดข้อง หรือก่อให้เกิดความหายนะอย่างร้ายแรงโดยใช้ระเบิด วางเพลิง ก๊าซ วัตถุที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือทำให้เกิดมลพิษ เชื้ออมโทรม หรือวางยาพิษในน้ำดื่ม อาหาร หรือทำให้เชื้อโรคแพร่ระบาด ติดเชื้อ หรือการกระทำ

* กฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศมีการพยายามกำหนดคำนิยามจากเวทีการประชุมทางวิชาการระหว่างประเทศที่พยายามจะกำหนดชัดเจนคำว่า “การก่อการร้าย” โดยเริ่มจากการประชุมว่าด้วยความเป็นเอกภาพแห่งกฎหมายอาญา ครั้งที่ 1 (The first conference for the unification of penal law) ณ กรุงวอร์ซอ ค.ศ. 1927 เป็นต้นมา ควบคู่ไปกับการบัญญัติกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ อันสืบเนื่องจากเหตุการณ์ก่อการร้ายที่สำคัญร้ายแรงของโลก และองค์การสหประชาชาติ (United Nations) ได้นำมาบัญญัติเป็นอนุสัญญาและพิธีสารเพื่อให้ประเทศต่างๆ เข้าเป็นภาคีและบัญญัติเป็นกฎหมายภายในแต่ละประเทศเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ประลอง ศิริกุล

อื่นใดในทำนองเดียวกันที่เป็นอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ (2) การทำลายหรือทำให้เกิดอันตรายในที่สาธารณะน้ำประปา สถานีกำเนิดพลังงานที่ให้บริการสาธารณะ (3) การทำให้เกิดระเบิดในที่สาธารณะ และ (4) การกระทำอื่นๆ โดยเจตนาเพื่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์และความปลอดภัยสาธารณะ

ต่อมามีการประชุมสันนิบาตชาติ (League of Nations) เมื่อ 27 พฤษภาคม ค.ศ. 1937 ได้มีร่างอนุสัญญา 2 ฉบับ คือ อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย (Convention for the prevention and repression of terrorism) มาตรา 1(2) ได้ให้คำจำกัดความคำว่า การกระทำการก่อการร้ายว่าเป็นการกระทำความผิดอาญาต่อรัฐโดยเจตนา หรือยอมเล็งเห็นผลว่าก่อให้เกิดความหวาดกลัวภายในรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อบุคคล กลุ่มบุคคล หรือตามที่สาธารณะ และอนุสัญญาเพื่อก่อตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศ (Convention for the creation of an International Criminal Court)

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้เปลี่ยนเป็นองค์การสหประชาชาติ (United Nations) ได้กำหนดความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายไว้ในร่างประมวลความผิดเกี่ยวกับการทำลายสันติภาพและความมั่นคงของมวลมนุษยชาติ (The draft code of crimes against the peace and security of mankind) (M. Cherif Bassiouni and Ved P. Nanda, 1973) เช่น การรุกรานดินแดนของรัฐอื่นโดยกองกำลังติดอาวุธที่มีวัตถุประสงค์ทางการเมือง และในปี ค.ศ. 1970 ได้มีคำประกาศความสัมพันธ์ฉันมิตร (Friendly Relations Declaration of 1970) โดยกำหนดให้ทุกรัฐมีหน้าที่ยับยั้งการกระทำในการจัดตั้ง ยุยงส่งเสริม ช่วยเหลือ หรือมีส่วนร่วมกับองค์กรในการโจมตีพลเรือนหรือการก่อการร้ายในรัฐอื่น หรือสั่งการให้ที่กระทำการเกี่ยวกับการข่มขู่หรือใช้กำลังในดินแดนของรัฐตน ต่อมาปี ค.ศ. 1987 ได้มีข้อมติสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ที่ 42/159 ข้อ 5 เรียกร้องให้ทุกรัฐปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างเร่งด่วนและขจัดการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

หากพิจารณาถึงแหล่งที่มาของกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศล้วนสืบเนื่องจากเหตุการณ์ที่สำคัญร้ายแรงของโลก เช่น คดี The Achille Lauro เกิดอนุสัญญากรุงโรมว่าด้วยการปราบปรามการกระทำความผิดที่มุ่งต่อความปลอดภัยในการเดินเรือทางทะเล ค.ศ. 1988 หรือ คดีการจับตัวนักการทูตชาวอเมริกันเป็นตัวประกัน (Tehran Hostages Case) เกิดอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการจับบุคคลเป็นตัวประกัน ค.ศ. 1979 การโจมตีตึกโคบาร์ (Khobar Tower) กรุงเตหะราน อิหร่าน เกิดอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการใช้ระเบิดในการก่อการร้าย ค.ศ. 1997 คดี The Lockerbie ประเทศ สก๊อตแลนด์ เมื่อตุลาคม ค.ศ. 1988 เกิดอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมระเบิดพลาสติกเพื่อจุดประสงค์ในการตรวจสอบ ค.ศ. 1991

ตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงฯ ที่ 635 ค.ศ.1989 หรือเหตุการณ์ 911 มีข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงฯ ที่ 1373 ค.ศ. 2001 กำหนดให้ประเทศต่างๆ ต้องบัญญัติความผิดอาญาต่างๆ เกี่ยวกับการกระทำของผู้ก่อการร้าย และไม่ถือว่าการก่อการร้ายเป็นความผิดทางการเมือง (Depoliticization) ภายหลังกฎาคม ค.ศ. 2003 สำนักแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรม (United Nations of Drugs and Crime, UNODC) ภายใต้อกรอบโครงการระหว่างประเทศว่าด้วยความเข้มแข็งเพื่อต่อต้านการ ก่อการร้ายได้มอบหมายให้ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย ด้านป้องกันการก่อการร้าย (Terrorism Prevention Branch, TPB) นำข้อมติสมัชชาแห่งสหประชาชาติต่างๆ (General Assembly Resolutions) ไปจัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบเพื่อให้ประเทศต่างๆ ให้สัตยาบัน (Ratification) และนำไปเป็นแนวทางบัญญัติกฎหมาย ตลอดจนส่งเสริมระบบยุติธรรมทางอาญาต่างๆ ของแต่ละประเทศและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอนุภูมิภาค ภูมิภาค และองค์การระหว่างประเทศจึงเป็นที่มาของกฎหมายต้นแบบเพื่อต่อต้านการก่อการร้าย (Model Legislative Provisions against Terrorism) ของสหประชาชาติอันถือเป็นมาตรฐานสากล (United Nations (UNODC), n.d., online)

กฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

ปัจจุบันมีกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศประกอบด้วยอนุสัญญาและพิธีสารจำนวน 19 ฉบับ มีผลใช้บังคับแล้ว 16 ฉบับ* ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยความผิดและการกระทำอื่นๆ บางประการซึ่งกระทำบนอากาศยาน (Convention on Offences and Certain Other Acts Committed On Board Aircraft of 1963) อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการยึดอากาศยานโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft

* กฎหมายระหว่างประเทศ 3 ฉบับ ที่ยังมีได้มีผลใช้บังคับ ได้แก่ อนุสัญญาเพื่อปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ค.ศ. 2010 (Convention on the Suppression of Unlawful Act relating to International Civil Aviation, 2010) พิธีสาร (เพิ่มเติม) อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการยึดอากาศยานอันมิชอบด้วยกฎหมาย ค.ศ. 2010 (Protocol Supplementary to the Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft, 2010) พิธีสาร (แก้ไข) อนุสัญญาว่าด้วยความผิดและการกระทำอื่นๆ บางประการบนอากาศยาน ค.ศ. 2014 (Protocol to Amend the Convention on Offences and Certain Other Acts Committed on Board Aircraft, 2014)

ประลอง ศิริกุล

of 1970) อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน (Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Civil Aviation of 1971) พิธีสารเพื่อการปราบปรามการกระทำรุนแรงอันมิชอบด้วยกฎหมาย ณ ท่าอากาศยานซึ่งให้บริการการบินพลเรือนระหว่างประเทศเพิ่มเติมอนุสัญญาว่าด้วยการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน (Protocol for the Suppression of Unlawful Acts of Violence at Airports Serving International Civil Aviation, supplementary to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation of 1988) อนุสัญญาด้วยการป้องกันและลงโทษอาชญากรรมที่กระทำต่อบุคคลที่ได้รับความคุ้มครองระหว่างประเทศ (Convention on the Prevention and Punishment of Crimes Protected Persons of 1973) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการจับตัวประกัน (Convention against the Taking of Hostages of 1979) อนุสัญญาว่าด้วยจัดทำเครื่องหมายเพื่อการตรวจสอบระเบิดพลาสติก (Convention on the Marking of Explosive for Purpose of Detection of 1991) อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการใช้ระเบิดในการก่อการร้าย ค.ศ. 1977 (Convention for the Suppression of Terrorist Bombing of 1997) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามทางการเงินแก่การก่อการร้าย ค.ศ. 1999 (International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism 1999) อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำเกี่ยวกับอาวุธนิวเคลียร์เพื่อการก่อการร้าย (Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism, 2005) อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองทางกายภาพต่อวัสดุนิวเคลียร์ ค.ศ. 1980 (Convention on the Physical Protection of Nuclear Material, 1980) อนุสัญญา (ฉบับแก้ไข) ว่าด้วยการคุ้มครองทางกายภาพแก่วัตถุนิวเคลียร์ (Amendment to the Convention on the Physical Protection of Nuclear Material, 2005) อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยในการเดินเรือ ค.ศ. 1988 (Convention for Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation, 1988) พิธีสารเกี่ยวกับอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำที่มีขบต่อความปลอดภัยในการเดินเรือ ค.ศ. 2005 (Protocol to the Convention for the suppression of unlawful acts against the safety of maritime navigation, 2005) พิธีสารเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อแท่นขุดเจาะที่ตั้งอยู่ในเขตไหล่ทวีป ค.ศ. 1988 (Protocol for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Fixed Platforms Located on

the Continental Shelf, 1988) พิธีสารแนบท้ายพิธีสารเพื่อการปราบปรามการกระทำที่มี
 ขอบต่อความปลอดภัยของแท่นติดตั้งบนไหล่ทวีป (Protocol to the Protocol for the
 suppression of unlawful acts against the safety of fixed platforms located on the
 continental shelf, 2005)

สำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office
 on Drugs and Crime, UNDP) ได้นำได้นำกฎหมายระหว่างประเทศจำนวน 16 ฉบับ มาจัดทำ
 เป็นรูปแบบกฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย (Model Legislative against Terrorism)
 ประกอบด้วยสาระสำคัญ 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 เป็นบทนิยามประกอบด้วยคำนิยามและความหมายต่างๆ ตามอนุสัญญาและ
 พิธีสารต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ได้แก่ อากาศยานระหว่างทำการบิน (Aircraft in
 flight) อากาศยานระหว่างให้บริการ (Aircraft in service) อาวุธเคมีชีวภาพ (BCN weapon)
 สนธิสัญญาระหว่างประเทศ (International Treaties) วัสดุ (Device) ระเบิดหรือเครื่องสังหาร
 (Explosive or lethal device) แท่นติดตั้งถาวร (Fixed platform) กองทุนต่างๆ (Funds) สำนักงาน
 พลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency, IAEA) บุคคลที่ได้รับความ
 คุ้มครองระหว่างประเทศ (Internationally protected person) เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์
 (Nuclear facility) สาธารณะสถาน (Place of public use) สารตั้งต้น (Precursor) ผลกำไร
 (Proceeds) ระบบขนส่งสาธารณะ (Public transportation system) วัสดุกัมมันตรังสี
 (Radioactive material) คณะกรรมการการลงโทษ (Sanctions Committee) บาดเจ็บสาหัสหรือ
 ความเสียหาย (Serious injury or damage) เรือ (Ship) แหล่งกำเนิดวัตถุและวัตถุพิเศษที่สามารถ
 แยกตัวได้ (Source material and special fission material) สถานที่ทำการของรัฐหรือรัฐบาล
 (State or government facility) สารเคมีพิษ (Toxic chemical) การขนส่ง (Transport) ยูเรเนียม
 สมรรถนะสูงที่มีไอโซโทป 235 หรือ 233 (Uranium enriched in the isotope 235 หรือ 233)

บทที่ 2 เป็นบทฐานความผิดต่างๆ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ว่าด้วยความผิด
 เกี่ยวกับสนธิสัญญาระหว่างประเทศ (Offences related to International Treaty)* ส่วนที่ 2

* ส่วนที่ 1 ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการกระทำก่อการร้าย (Offences related to Terrorist Acts) ประกอบด้วย
 6 ประเภท ได้แก่ (1) ความผิดเกี่ยวกับอากาศยานพลเรือน (Offences related to civil Aviation) (2) ความผิด
 เกี่ยวกับการเดินเรือและแท่นติดตั้งถาวรต่างๆ (Offences related to Maritime Navigation and Fixed
 Platforms) (3) ความผิดว่าด้วยสถานะของเหยื่อ (Offences based on the Status of Victim) (4) ความผิด
 เกี่ยวกับผู้ก่อการร้ายที่ใช้ระเบิด (Offences related to Terrorist Bombings) (5) ความผิดเกี่ยวกับวัตถุรังสีและ

ประลอง ศิริกุล

ว่าด้วยการกระทำก่อการร้ายและการสนับสนุนการกระทำความผิด (Terrorist Acts and Support Offences) ส่วนที่ 3 ว่าด้วยความพยายามและสมรู้ร่วมกระทำผิด (Attempt and Complicity) และส่วนที่ 4 ว่าด้วยความรับผิดของนิติบุคคล (Liability of Legal Entities)

บทที่ 3 เป็นบทว่าด้วยเขตอำนาจศาล (Jurisdiction) โดยกำหนดให้ศาลรัฐต่างๆ มีเขตอำนาจเหนือความผิดต่างๆ ตามกฎหมายต้นแบบที่กำหนดให้การกระทำหรือพยายามกระทำภายในดินแดน ยานพาหนะ อากาศยาน เรือที่ติดธงของรัฐตน หรือแทนติดตั้งถาวรบนไหล่ทวีปของรัฐตน นอกจากนี้ยังได้ขยายเขตอำนาจศาลเหนือการกระทำนอกอาณาเขตดินแดนหากผู้กระทำผิดเป็นคนสัญชาติของรัฐตนหรือผู้ถูกกล่าวหาได้ปรากฏตัวบนดินแดนของรัฐตนโดยที่มีได้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามคำร้องขอ หรือความผิดที่เกิดขึ้นในอากาศยานเกี่ยวกับสล็อตอากาศ ความผิดต่อความปลอดภัยอากาศยาน ความผิดที่กระทำในอากาศยานเมื่ออากาศยานลงจอดในดินแดนของรัฐใดโดยที่ผู้ถูกกล่าวหายังคงปรากฏตัวอยู่ในอากาศยานที่เกิดเหตุ หรือความผิดเกี่ยวกับการจับตัวประกันเพื่อจะบีบบังคับให้รัฐบาลของรัฐนั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด หรือความผิดต่อบุคคลระหว่างประเทศที่ได้รับความคุ้มครองอันเนื่องจากการทำหน้าที่ในนามของรัฐบาลของรัฐนั้น

บทที่ 4 ว่าด้วยมาตรการขึ้นตอนต่างๆ ตามกฎหมายประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ว่าด้วยการสืบสวนสอบสวน มาตรการก่อนฟ้อง สิทธิของบุคคลที่ถูกดำเนินคดีก่อการร้าย ส่วนที่ 2-1 เรื่องมาตรการป้องกันภายใต้ข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ 1373(2001) ส่วนที่ 2-2 (Section 2-2) เรื่องมาตรการชั่วคราวและริบทรัพย์สิน ส่วนที่ 2-3 เรื่องมาตรการเข้มงวดเกี่ยวกับบุคคล กลุ่ม กิจการ และคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอัลกออิดะห์ (Al Qaida) โอซามา บินลาเดิน (Usama bin Laden) และทาลิบัน (Taliban) ตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ 1267(1999) และข้อมติอื่นๆ

บทที่ 5 ว่าด้วยความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศ ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 เรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (Extradition) เพราะถือเป็นช่องทางเดียวในการส่งตัวบุคคลให้กับต่างประเทศเพื่อกลับไปดำเนินคดีหรือรับโทษ ส่วนที่ 2 เรื่องความร่วมมือทางอาญาระหว่างกัน (Mutual Assistance in Criminal Matters) และส่วนที่ 3 เรื่องบทบัญญัติทั่วไปและหน้าที่ของข้อมูลข่าวสาร (Common Provision and Duties of Information)

นอกจากนี้ Model Legislative Provisions against Terrorism ยังประกอบด้วยภาคผนวก 4 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 เรื่องสาระสำคัญของอนุสัญญาเวียนนา ค.ศ. 1969 ฉบับที่ 2 เรื่องเครื่องมือ

อุปกรณ์นิวเคลียร์ (Offences related to Radioactive Material and Nuclear Facilities) (6) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายทางการเงิน (Offences related to Terrorism Financing)

ทางกฎหมายเพิ่มเติมและการสืบค้นข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 3 เรื่องแนวทางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการลงโทษที่ 1267 ฉบับที่ 4 เรื่องกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการเก็บรักษากฎหมายและรายละเอียดการติดต่อ

กฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายของประเทศไทย

ประเทศไทยเป็นภาคีกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศจำนวน 9 ฉบับ ดังนี้
อนุสัญญาโตเกียวว่าด้วยความผิด และการกระทำบางประการบนอากาศยาน (Tokyo Convention on Offences and Certain Other Acts Committed on Board Aircraft (Tokyo Convention, 1963))

อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการยึดอากาศยานโดยผิดกฎหมาย (Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft (Hague Convention, 1970))

อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามความผิดต่อความปลอดภัยของอากาศยาน (Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Aviation (Montreal Convention, 1971))

อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและลงโทษอาชญากรรมที่กระทำผิดต่อบุคคลที่ได้รับการคุ้มครองระหว่างประเทศ (Convention on the Prevention and Punishment of Crimes Against the Internationally Protected Person, 1973)

อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการจับตัวประกัน (Convention Against the Taking of Hostages (Hostages Convention, 1979))

พิธีสารการปราบปรามการกระทำรุนแรงโดยมิชอบด้วยกฎหมายต่อสนามบินที่บริการการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ค.ศ. 1988 (Protocol for the Suppression of Unlawful Acts of Violence at Airports Serving International Civil Aviation, 1988)

อนุสัญญาว่าด้วยการใส่สารเพื่อตรวจสอบในระเบิดพลาสติก (Convention on the Marking of Plastic Explosives for the Purpose of Detection, 1991)

อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามที่ใช้ระเบิดก่อการร้าย (Convention for the Suppression of the Terrorist Bombing, 1997) และ

อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อการปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ค.ศ.1999 (International Convention for the Suppression of the Financing Terrorism, 1999)

ประเทศไทยได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับความผิดฐานการก่อการร้าย ดังนี้

ประลอง ศิริกุล

- 1) ความผิดฐานก่อการร้ายเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/1
- 2) ความผิดฐานขู่เชิญว่าจะก่อการร้าย เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/2(1)
- 3) ความผิดฐานตระเตรียมการ สมคบ พยายาม ยุยง ช่วยปกปิดว่าจะมีผู้ก่อการร้ายเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/2(2)
- 4) ความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการก่อการร้าย ตามความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/3
- 5) ความผิดฐานเป็นสมาชิก คณะบุคคล หรือองค์กรลับที่มีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมายหรือองค์กรก่อการร้าย ได้แก่ ความผิดฐานเป็นสมาชิกองค์กรก่อการร้ายระหว่างประเทศ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/4 *
- 6) ความผิดฐานสนับสนุนเงินทุนแก่การก่อการร้ายตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3(8) กำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญาเป็นความผิดมูลฐาน** พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2558 มาตรา 6 กำหนดให้ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน เฉพาะที่เป็นการค้าอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด และความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์เฉพาะที่เป็นการค้ายุทธภัณฑ์เพื่อนำไปใช้ในการก่อการร้าย การรบ หรือการสงครามเป็นความผิดมูลฐาน*** และ พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559****

* ความผิดฐานเป็นสมาชิกองค์กรก่อการร้ายระหว่างประเทศ (เดิม) มีลักษณะความผิดฐานเป็นอั้งยี่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา มาตรา 209 ตามคำพิพากษาฎีกาที่ 1176/2543..จำเลยเข้าเป็นสมาชิกกองกำลังติดอาวุธโจรก่อการร้ายขบวนการบีอาร์เอ็น มีพฤติการณ์กระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับการแบ่งแยกดินแดนจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเรียกค่าคุ้มครอง ชุมโจมตีเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเป็นคณะบุคคลซึ่งปกปิดวิธีการดำเนินการและมีความมุ่งหมายอันมิชอบด้วยกฎหมายจึงมีความผิดฐานอั้งยี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 209 วรรคหนึ่ง

** พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2546 มาตรา 3

*** พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2556 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3 (21)

**** พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3 แก้ไขเพิ่มเติม ความผิดมูลฐานตาม 4) กำหนดให้ความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงตาม พ.ร.บ.

7) ความรับผิดของนิติบุคคล (Liability of Legal Entities) เกี่ยวกับการก่อการร้ายโดยประมวลกฎหมายอาญามีได้กำหนดความรับผิดทางอาญาของนิติบุคคลไว้ แต่การสนับสนุนเงินทุนแก่การก่อการร้ายได้กำหนดความรับผิดของนิติบุคคลตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 และ พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ประกอบ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดในทางอาญาของนิติบุคคล พ.ศ. 2560

8) ความผิดเกี่ยวกับอากาศยานและความปลอดภัยต่อการเดินอากาศยาน ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2558* ประกอบด้วยความผิดต่างๆ ได้แก่ ความผิดต่ออากาศยานระหว่างการบินและการให้บริการ ความผิดต่อความปลอดภัยของทำอากาศยานละเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ ความผิดต่อบุคคลผู้ควบคุมอากาศยาน เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยาน หรือผู้อยู่ในอากาศยาน การฝ่าฝืนคำสั่ง กฎ ระเบียบ และความเรียบร้อยในอากาศยานการประพุดิตนไม่เรียบร้อยในอากาศยาน การเข้าไปในอากาศยานโดยไม่มีเหตุอันสมควร การทำให้ตื่นตกใจโดยแจ้งข้อความหรือส่งข่าวสารอันเป็นเท็จ ความผิดเกี่ยวกับสนับสนุน พยายาม ตระเตรียมการ ตลอดจนการกำหนดเขตอำนาจศาลตามหลักสากล (Universal Principle)

9) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายทางคอมพิวเตอร์ (Cyber Terrorism) ตาม พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 มาตรา 14(3) กำหนดความผิดสำหรับการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ใดๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

10) การกำหนดเขตอำนาจศาล (Jurisdiction) ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 7(1/1)** บัญญัติให้ผู้กระทำความผิดการก่อการร้ายนอกราชอาณาจักร มาตรา 135/1 มาตรา 135/2 มาตรา 135/3 และมาตรา 135/4 จะต้องรับโทษในในราชอาณาจักร พ.ร.บ. ว่าด้วย

ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 (มาตรา 25 วรรคสอง)

* ความผิดเกี่ยวกับอากาศยานและความปลอดภัยต่อการเดินอากาศยาน (เดิม) มี พ.ร.บ. ว่าด้วยผิดบางประการเกี่ยวกับการเดินอากาศ พ.ศ. 2521 และ พ.ร.บ. ว่าด้วยผิดบางประการเกี่ยวกับการเดินอากาศ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2538 ปัจจุบันได้ถูกยกเลิกตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2558 มาตรา 3

** มาตรา 7(1/1) แก้ไขเพิ่มเติมโดยโดยมาตรา 3 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2546 (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 120 ตอนที่ 76 ก หน้า 1 วันที่ 11 สิงหาคม 2546)

ประลอง ศิริกุล

ความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2558 กำหนดเขตอำนาจศาลตาม มาตรา 42 – มาตรา 46 และ พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 มาตรา 27

การเปรียบเทียบกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายไทยกับมาตรฐานสากล

จากการศึกษากฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายของประเทศไทยเปรียบเทียบกับมาตรฐานสากล (International Standard) พบว่ามีความแตกต่างกันบางประการ กล่าวคือกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายของประเทศไทยจำแนกได้ 3 ลักษณะ กล่าวคือ

(1) การก่อการร้ายที่มีลักษณะทั่วไป ได้แก่ การกระทำการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะที่ 1/1 มาตรา 135/1 ถึง มาตรา 135/4

(2) การก่อการร้ายที่มีลักษณะความรุนแรงเฉพาะ หรือความผิดเกี่ยวกับการกระทำการก่อการร้ายตามกฎหมายระหว่างประเทศ* โดยประเทศไทยบัญญัติเป็นกฎหมายพิเศษ ได้แก่ พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2558 พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และ พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

นอกจากนี้ยังมีประเด็นพิจารณาเปรียบเทียบกันดังนี้

1) ประเทศไทยยังมิได้เป็นภาคีกฎหมายระหว่างประเทศ 7 ฉบับ ได้แก่ อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามการก่อการร้ายโดยใช้นิวเคลียร์ ค.ศ. 2005 (Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism, 2005) อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองทางกายภาพต่อวัสดุนิวเคลียร์ ค.ศ. 1980 (Convention on the Physical Protection of Nuclear Material, 1980) อนุสัญญา (ฉบับแก้ไข) ว่าด้วยการคุ้มครองทางกายภาพแก่วัตถุนิวเคลียร์ (Amendment to the Convention on the Physical Protection of Nuclear Material, 2005) อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยในการเดินเรือ

* การก่อการร้ายที่มีลักษณะความรุนแรงเฉพาะแบ่งได้ 6 ประเภท ได้แก่ ความผิดเกี่ยวอากาศยานพลเรือน (Offences related to civil Aviation) ความผิดเกี่ยวกับการเดินเรือและแท่นติดตั้งถาวรต่างๆ (Offences related to Maritime Navigation and Fixed Platforms) ความผิดว่าด้วยสถานะของเหยื่อ (Offences based on the Status of Victim) ความผิดเกี่ยวกับผู้ก่อการร้ายที่ใช้ระเบิดต่างๆ (Offences related to Terrorist Bombings) ความผิดเกี่ยวกับวัตถุรังสีและอุปกรณ์นิวเคลียร์ต่างๆ (Offences related to Radioactive Material and Nuclear Facilities) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายทางการเงิน (Offences related to Terrorism Financing)

ค.ศ. 1988 (Convention for Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation, 1988) พิธีสารเกี่ยวกับอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำที่มีขบต่อความปลอดภัยในการเดินเรือ ค.ศ. 2005 (Protocol to the Convention for the suppression of unlawful acts against the safety of maritime navigation, 2005) พิธีสารเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อแท่นขุดเจาะที่ตั้งอยู่ในเขตไหล่ทวีป ค.ศ. 1988 (Protocol for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Fixed Platforms Located on the Continental Shelf, 1988) พิธีสารแนบท้ายพิธีสารเพื่อการปราบปรามการกระทำที่มีขบต่อความปลอดภัยของแท่นติดตั้งบนไหล่ทวีป (Protocol to the Protocol for the suppression of unlawful acts against the safety of fixed platforms located on the continental shelf, 2005) และอนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ค.ศ. 2010 (Convention on the Suppression of Unlawful Acts Relating to International Civil Aviation 2010)

2) คำนิยามตาม Model Legislative Provisions against Terrorism ประกอบด้วยถ้อยคำจากอนุสัญญาและพิธีสารต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ จำนวน 16 ฉบับ และประเทศไทยเป็นภาคี 9 ฉบับ พบว่า ประเทศไทยกำหนดเฉพาะบางคำที่เป็นภาคี ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับอากาศยานพลเรือน (Offence related to Civil Aviation) เช่น คำว่า “อากาศยานระหว่างทำการบิน (Aircraft in flight)” และ “อากาศยานระหว่างให้บริการ (Aircraft in service)” ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2558 มาตรา 5 ส่วนความหมายอื่นๆ ตามกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยยังมิได้เป็นภาคีจึงไม่มีคำนิยาม

3) ความผิดฐานก่อการร้ายตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 15 บัญญัติคำว่า “การก่อการร้าย (Terrorist acts)” เพื่อให้รัฐภาคีใช้เป็นแนวทางในการเลือกบัญญัติกฎหมายภายใน* เปรียบเทียบประมวลกฎหมายอาญามาตรา 135/1 หมายถึง

* Article 15 (option A – F) กำหนดลักษณะการก่อการร้ายไว้ดังนี้

Option A Whoever commits an act intended to cause death or serious bodily injury to a civilian, or to any other person not taking an active part in the hostilities in a situation of armed conflict, when the purpose of such act, by its nature or contest, is to intimidate a population, or to compel a Government to do or to abstain from doing any act,

Option B

- 1) Any person commits an offence who, by any means, unlawfully and intentionally, causes:
 - a) death or serious bodily injury to any person; or

-
- b) serious damage to public or private property, including a p[lace of public use, a State or government facility, a public transportation system, an infrastructure facility or to the environment; or
 - c) damage to property, places, facilities or systems referred to in paragraph 1) b) of the present article resulting or likely to result in major economic loss,

when the purpose of the conduct, by its nature or context, is to intimidate a population, or to compel a Government or an international organization to do or to abstain from doing any act,

Option C

Whoever commits an act intended to cause death or serious bodily injury to one or more members of the general population or segments of it, when the purpose of such act, by its nature or context, is to intimidate a population, or to compel a government or an international organization to do or to abstain from doing any act,

Option D

- 1) Whoever commits any of the following acts, which, given their nature or context, may seriously damage a country or an international organization, where committed with the aim of:
 - a) seriously intimidating a population; or
 - b) unduly compelling a Government or international organization to perform or abstain from performing any act; or
 - c) seriously destabilizing or destroying the fundamental political, constitutional, economic or social structures of a country or an international organization,

shall be punished with [penalties which take into account the grave nature of those offences]:

- i. attacks upon a person's life which may cause death;
- ii. attacks upon the physical integrity of a person;
- iii. kidnapping or hostage taking;
- iv. causing extensive destruction to a Government or public facility, a transport system, an infrastructure facility, including an information system, a fixed platform located on the continental shelf, a public place or private property likely to endanger human life or result in major economic loss;
- v. seizure of aircraft, ships or other means of public or goods transport;

-
- vi. manufacture, possession, acquisition, transport, supply or use of weapons, explosives or of nuclear, biological or chemical weapons, as well as research into, and development of, biological and chemical weapons;
 - vii. release of dangerous substances, or causing fires, floods or explosions the effect of which is to endanger human life;
 - viii. interfering with or disrupting the supply of water, power or any other fundamental natural resource the effect of which is to endanger human life;
 - ix. threatening to commit any of the acts listed in (a) to (h).
- 2) Acts causing serious interference with or serious disruption of an essential service, facility or system, whether public or private, as a result of advocacy, protest, dissent or stoppage of work that is not intended to result in any of the conducts referred to paragraphs (a) to (i), do not constitute terrorist acts for the purposes of this article.

Option E

- 1) Whoever commits an act which is a violation of the criminal laws of the State and which may endanger the life, physical integrity or freedom of, or cause serious injury or death to, any person, any number or group of persons or causes or may cause damage to public or private property, natural resources, environmental or cultural heritage and is calculated or intended to:
- a) intimidate, put in fear, force, coerce or induce any government, body, institution, the general public or any segment thereof, to do or abstain from doing any act, or to adopt or abandon a particular standpoint, or to act according to certain principles; or
 - b) disrupt any public service, the delivery of any essential service to the public; or
 - c) to create a public emergency; or
 - d) create general insurrection in a State,

Option F

- 1) Whoever commits an illegal act punishable under (the Penal Code) for the purpose of undermining public safety, influencing decision making by the authorities or terrorizing the population, and taking the form of:
- a) violence or the threat of violence against natural or juridical persons;
 - b) destroying (damaging) or threatening to destroy (damage) property and other material objects so as to endanger people's lives;

ประลอง ศิริกุล

การกระทำอันเป็นความผิดอาญาดังต่อไปนี้ (1) ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย หรือเสรีภาพของบุคคลใดๆ (2) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบการโทรคมนาคม หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ (3) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหนึ่งรัฐใด หรือของบุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดล้อมอันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญ ถ้าการกระทำนั้น ได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญ หรือบีบบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนโดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน ผู้นั้นกระทำความผิดฐานก่อการร้าย

4) ความผิดฐานจัดหาสมาชิกเพื่อกระทำการก่อการร้าย Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 16 กำหนดความผิดผู้จัดหาสมาชิกกลุ่มหรือเข้าร่วมก่อการร้าย เปรียบเทียบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/2(2) เป็นความผิดฐานสะสมกำลังพลเพื่อก่อการร้าย

5) ความผิดฐานจัดหาอาวุธตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 17 กำหนดความผิดผู้จัดหาอาวุธ หรือเสนอจัดหาอาวุธให้แก่กลุ่ม สมาชิกของกลุ่ม หรือบุคคลใดๆ ในการก่อการร้ายเปรียบเทียบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/2(2) เป็นความผิดฐานสะสมอาวุธเพื่อก่อการร้าย

6) ความผิดฐานให้การสนับสนุนกลุ่มก่อการร้ายตาม Model Legislative Provisions against Terrorism Article 18 กำหนดความรับผิดผู้ที่ให้การสนับสนุนแก่กลุ่ม สมาชิกของกลุ่มหรือบุคคลใดๆ ในการก่อการร้าย เปรียบเทียบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/3

-
- c) causing substantial damage to property or the occurrence of other consequences dangerous to society;
 - d) threatening the life of a statesman or public figure for the purpose of putting an end to his State or other public activity or in revenge for such activity;
 - e) attacking a representative of a foreign State or an internationally protected staff member of an international organization, as well as the business premises or vehicles of internationally protected persons;

กำหนดว่า ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดตาม มาตรา 135/1 หรือมาตรา 135/2 ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการนั้นๆ

7) ความผิดฐานตกลงกันที่จะก่อการร้ายตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 19 กำหนดความผิดสำหรับการตกลงกับบุคคลใดหรือหลายคนเพื่อกระทำการก่อการร้ายเปรียบเทียบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/2(2) ตามความผิดฐานสมคบกันเพื่อก่อการร้าย

8) ความผิดฐานวางแผนและเตรียมการ ตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 20 กำหนดความผิดสำหรับผู้วางแผนหรือเตรียมการโดยเจตนาหรือรู้ว่าเป็นการวางแผนหรือเตรียมการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อก่อการร้ายเปรียบเทียบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/2(2)

9) ความผิดฐานยุยงปลุกปั่นตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 21 เปรียบเทียบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/2(2) บัญญัติความผิดฐานยุยงประชาชนให้เข้ามามีส่วนในการก่อการร้าย

10) ความผิดเกี่ยวข้องกับการกระทำการก่อการร้าย Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 22 กำหนดความผิดสำหรับสนับสนุนการกระทำเกี่ยวกับการก่อการร้าย (Article 16 - 21) โดยไม่คำนึงว่าการก่อการร้ายนั้นอยู่ในขั้นพยายามหรือลงมือกระทำความผิดแล้วและไม่คำนึงว่าการสนับสนุน การเตรียมการ หรือการยุยงปลุกปั่นให้ก่อการร้ายจะเป็นการกระทำเกิดขึ้นภายในรัฐเดียวกันหรือไม่ เปรียบเทียบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/2(2) บัญญัติความผิดในลักษณะการสนับสนุนไว้ ประกอบกับมาตรา 7(1/1) และมาตรา 6

11) ความผิดฐานพยายามตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 23 กำหนดว่าผู้ใดพยายามกระทำการก่อการร้ายต้องรับโทษเท่ากับกระทำความผิดสำเร็จ เปรียบเทียบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/2(2) กำหนดว่ากระทำความผิดใดๆ อันเป็นส่วนหนึ่งของแผนการก่อการร้ายซึ่งเป็นความผิดก่อนการเริ่มต้น (Inchoate Crime) และพยายามกระทำความผิด (Inchoate Crime, n.d., online) กำหนดโทษน้อยกว่ามาตรฐานสากล

12) ความผิดฐานเป็นตัวการร่วมก่อการร้าย ตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 24 (Complicity and Contribution) กำหนดความผิดผู้สมคบกันเข้าร่วมก่อการ ผู้จัดตั้ง หรือผู้สั่งการให้กระทำการก่อการร้ายเปรียบเทียบกฎหมายไทยมิได้กำหนด

ประลอง ศิริกุล

ความผิดฐานนี้ไว้เป็นการเฉพาะ แต่ข้อบังคับประกอบความผิดฐานอื่น (มาตรา ๒๐๙) และช่องโหว่ (มาตรา ๒๑๐) ตามประมวลกฎหมายอาญา (ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, 2561)

4) ความผิดเกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศตาม Model Legislative Provisions against Terrorism* ซึ่งมีลักษณะความรุนแรงเฉพาะตามอนุสัญญาและพิธีสารต่างๆ ดังต่อไปนี้

ก. ความผิดเกี่ยวกับอากาศยานพลเรือนประกอบด้วยความผิดต่างๆ ดังนี้

(1) ความผิดฐานจี้ยึดอากาศยาน** ได้แก่ การใช้กำลังเข้ายึด ควบคุมอากาศยาน ขณะทำการบิน ช่มชู้หรือกระทำการใดๆ ที่เป็นการช่มชู้ เปรียบเทียบ พ.ร.บ. ว่าด้วยผิดบางประการ ต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2558 มาตรา 17 กำหนดความผิดสำหรับผู้อยู่ในอากาศยานได้ยึดหรือเข้า ควบคุมอากาศยานโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้อื่น

(2) ความผิดต่อความปลอดภัยอากาศยานพลเรือน* ได้แก่ การกระทำต่อบุคคล ในอากาศยานขณะทำการบินอย่างรุนแรงในลักษณะที่น่าจะเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยอากาศยาน (1a) การทำลายอากาศยานขณะให้บริการ (1b) การวางหรือเป็นเหตุให้มีการวางวัตถุหรือ อุปกรณ์ในลักษณะที่น่าจะทำลาย หรือทำให้เสียหายต่ออากาศยานขณะทำการบินทำให้ไม่สามารถทำการบินได้หรือน่าจะเกิดอันตรายต่อความปลอดภัยในการบิน (1c) การทำลายหรือทำความเสียหาย แก่เครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ (1d) และทำการสื่อสารด้วยข้อความ อันเป็นเท็จโดยน่าที่จะเป็นอันตรายต่ออากาศยานขณะทำการบิน (1e) รวมทั้งการข่มขู่ว่าจะก่อเหตุ ความรุนแรงต่อบุคคลในอากาศยาน การทำลายอากาศยาน หรือเครื่องอำนวยความสะดวกในการ เดินอากาศยาน และการข่มขู่ว่าจะกระทำตาม 1(a), (1b) หรือ (1d) เพื่อบังคับให้บุคคลหรือนิติ บุคคลกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด และการข่มขู่ที่มีลักษณะน่าจะเกิด อันตรายต่ออากาศยาน (article 2, 2)) เปรียบเทียบ พ.ร.บ. ว่าด้วยผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2558 มาตรา 15 กำหนดความผิดสำหรับผู้อยู่ในอากาศยาน มาตรา 18 (ความผิดเกี่ยวกับการ ทำลายหรือทำให้เสียหายแก่อากาศยานในระหว่างบริการ) มาตรา 21 (ความผิดเกี่ยวกับการทำลาย หรือทำให้เสียหายแก่เครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ) มาตรา 22 (ความผิดเกี่ยวกับแจ้ง

* Chapter 2(Offences), Section 1, Article 1-14

** Model Legislative Provisions against Terrorism, Sub-section 1(Offences related to Civil Aviation), Article 1(Hijacking of Aircrafts)

* Model Legislative Provisions against Terrorism, Sub – section 1(Offences related to Civil Aviation), Article 2(Offences against the safety of civil aviation)

ข้อความ หรือส่งข้อมูลข่าวสารอันเป็นเท็จจนน่าจะเป็นเหตุให้ผู้อยู่ในท่าอากาศยาน หรือในอากาศยานในระหว่างการบินตกใจกลัว)

(3) ความผิดต่อความปลอดภัยของท่าอากาศยานที่ให้บริการแก่อากาศยานพลเรือน** ได้แก่ การกระทำอย่างใด โดยใช้เครื่องมือ สิ่งอื่นใด หรืออาวุธซึ่งเป็นอันตรายหรือน่าจะเป็นอันตรายต่อท่าอากาศยานที่ให้บริการอากาศยานระหว่างประเทศ โดยกระทำอย่างรุนแรงเป็นเหตุให้บุคคลที่อยู่ในท่าอากาศยานซึ่งให้บริการอากาศยานระหว่างประเทศตายหรือบาดเจ็บสาหัส (1a)) หรือทำลาย ทำให้ความเสียหายอย่างรุนแรงต่อเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินทางที่ให้บริการอากาศยานพลเรือนระหว่างประเทศ หรือต่ออากาศยานที่จอดอยู่ในท่าอากาศยานซึ่งไม่อยู่ระหว่างบริการ หรือการทำให้การบริการของท่าอากาศยานหยุดชะงัก (1b)) หรือการข่มขู่ว่าจะทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ณ ท่าอากาศยานระหว่างประเทศและการข่มขู่ นั้นมีลักษณะน่าจะเป็นอันตรายต่อท่าอากาศยาน เปรียบเทียบ พ.ร.บ. ว่าด้วยผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2558 มาตรา 19 (การใช้อาวุธหรือวัสดุอื่นใดทำร้ายร่างกายผู้อื่น ทำลายหรือทำให้เสียหายอย่างร้ายแรงต่อท่าอากาศยานหรือสิ่งอำนวยความสะดวกของท่าอากาศยาน หรือต่ออากาศยานที่จอดอยู่ในท่าอากาศยานซึ่งไม่อยู่ระหว่างบริการ หรือทำให้การบริการของท่าอากาศยานหยุดชะงักซึ่งเป็นอันตราย หรือน่าจะเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของท่าอากาศยาน) มาตรา 20 (การใช้อาวุธหรือวัสดุอื่นใดฆ่าผู้อื่นในท่าอากาศยานซึ่งเป็นอันตราย หรือน่าจะเป็นอันตรายของท่าอากาศยาน) มาตรา 21 (การทำลายหรือทำให้เสียหายแก่เครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ หรือทำให้การทำงานของเครื่องอำนวยความสะดวกขัดข้องซึ่งเป็นเหตุหรือน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานในระหว่างการบิน)

ข. ความผิดเกี่ยวกับการเดินเรือและแท่นติดตั้งประกอบด้วยความผิดต่างๆ ดังนี้

(1) ความผิดต่อความปลอดภัยของเรือเดินทะเลและแท่นติดตั้งถาวร (Offences against the Safety of Ship and Fixed Platforms) ตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 4 เปรียบเทียบประเทศไทยยังไม่กฎหมายเกี่ยวกับความผิดการก่อการร้ายทางทะเลลักษณะดังกล่าว

(2) ความผิดฐานใช้หรือปล่อยอาวุธเคมี อาวุธชีวภาพ อาวุธนิวเคลียร์ หรือวัตถุอื่นใดจากเรือเดินทะเลหรือแท่นติดตั้งถาวร (Use and Discharge of BCN Weapons and Other Substance from a Ship or Fixed Platform) ตาม Model Legislative Provisions against

** Model Legislative Provisions against Terrorism, Sub – section 1(Offences related to Civil Aviation), Article 3(Offences against safety at airports serving civil aviation)

ประลอง ศิริกุล

Terrorism, Article 5 เปรียบเทียบประเทศไทยยังไม่กฎหมายเกี่ยวกับความผิดการก่อการร้ายลักษณะดังกล่าว

(3) ความผิดฐานขนส่งอาวุธเคมี อาวุธชีวภาพ อาวุธนิวเคลียร์ หรือวัตถุอื่นใดบนเรือเดินทะเล (Transportation of BCN Weapons and Other Substances on Board a Ship) ตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 6 เปรียบเทียบประเทศไทยยังไม่กฎหมายเกี่ยวกับความผิดการก่อการร้ายดังกล่าว

(4) ความผิดฐานนำพาผู้กระทำความผิดฐานก่อการร้ายหลบหนีการดำเนินคดีอาญา (Transportation of Certain Offenders on Board Ships) ตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 7 เปรียบเทียบประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับความผิดลักษณะดังกล่าว

ค. ความผิดต่อสถานภาพเหยื่อประกอบด้วยความผิดต่างๆ ดังนี้

(1) ความผิดต่อบุคคลระหว่างประเทศที่ได้รับความคุ้มครอง ตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 8 เปรียบเทียบประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายให้ความคุ้มครองบุคคลระหว่างประเทศลักษณะดังกล่าว

(2) การข่มขู่ว่าจะกระต่อบุคคลระหว่างประเทศที่ได้รับความคุ้มครอง

ง. ความผิดฐานจับเป็นตัวประกัน ตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 9 กำหนดความผิดสำหรับการจับ กักขัง และขู่ว่าจะสังหารหรือทำร้ายตัวประกันเพื่อบังคับให้รัฐบาลหรือองค์กรระหว่างประเทศยอมกระทำหรืองดเว้นการกระทำตามข้อเรียกร้องเพื่อแลกเปลี่ยนกับอิสรภาพของตัวประกันเปรียบเทียบกับประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับความผิดลักษณะดังกล่าว

จ. ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายด้วยระเบิด ได้แก่

(1) ความผิดเกี่ยวกับวัตถุระเบิดหรือเครื่องมือสังหาร ตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 10 กำหนดความผิดเกี่ยวกับการขนส่ง การวาง การปล่อย หรือการจุดระเบิดหรือเครื่องมือสังหารต่อสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำการของรัฐหรือรัฐบาลโดยมีเจตนาเพื่อประชาชนล้มตายหรือบาดเจ็บสาหัส หรือทำลายสถานที่ดังกล่าวข้างต้น ระบบสาธารณูปโภคทำให้เกิดความเสียหายอย่างมหาดล หรือทำลายเศรษฐกิจอย่างสำคัญ เปรียบเทียบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/1(3) กำหนดถ้อยคำบางตอนว่า...กระทำการใดอันน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญโดยไม่ระบุว่าเป็นการนำวัตถุระเบิดหรือเครื่องมือสังหารมาใช้ในการก่อการร้ายซึ่งยังไม่สอดคล้องมาตรฐานสากล

ฉ. ความผิดเกี่ยวกับวัตถุกัมมันตภาพรังสีและอุปกรณ์นิวเคลียร์ ประกอบด้วยความผิดต่างๆ ดังนี้

(1) ความผิดฐานครอบครองวัตถุกัมมันตภาพรังสีและเครื่องมือ ตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 11 เปรียบเทียบประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการครอบครองวัตถุกัมมันตภาพรังสีและเครื่องมือเพื่อการก่อการร้าย

(2) ความผิดฐานใช้วัตถุกัมมันตรังสีเพื่อการก่อการร้าย ตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 12 เปรียบเทียบประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการใช้วัตถุกัมมันตรังสีเพื่อการก่อการร้าย

(3) ความผิดเกี่ยวกับอุปกรณ์นิวเคลียร์ตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 13 กำหนดความผิดเกี่ยวกับกระทำ หรือข่มขู่ว่าจะกระทำโดยการใช้อุบัติภัย ทำให้หยุดชะงัก หรือกระทำใดๆ ต่ออุปกรณ์นิวเคลียร์อันมีลักษณะทำให้รังสีรั่วไหลโดยมีเจตนาเพื่อกระทำการก่อการร้าย เปรียบเทียบประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการก่อการร้าย

ช. ความผิดเกี่ยวกับเงินทุนเพื่อการก่อการร้ายประกอบด้วยความผิดต่างๆ ดังนี้

(1) ความผิดทางการเงินเกี่ยวกับการก่อการร้าย ตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Article 14 กำหนดว่าผู้ใดไม่ว่าด้วยวิธีการใด ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม จัดหาหรือรวบรวมเงินทุนโดยเจตนาเพื่อจะใช้ หรือรู้ว่าใช้เพื่อการก่อการร้ายทั้งหมด หรือบางส่วน หรือเพื่อเป็นทุนดำเนินการก่อการร้ายหรือเกี่ยวกับการก่อการร้าย เปรียบเทียบ พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และ พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

5) ความผิดฐานเป็นสมาชิกคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายตามข้อมติมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UN Secretary General) โดย Model Legislative Provisions against Terrorism, Chapter 4 (Procedural Measures) กำหนดวิธีบัญญัติ ได้แก่ การอายัดเงินทุน สินทรัพย์ หรือแหล่งรายได้ การห้ามค้าหรือจัดส่งอาวุธ และการห้ามเดินทาง เปรียบเทียบกฎหมายไทยกำหนดเป็นกฎหมายสารบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/3

6) การก่อการร้ายทางคอมพิวเตอร์ (Cyber Terrorism) ตาม Model Legislative Provisions against Terrorism มิได้กำหนดฐานความผิดการก่อการร้ายทางคอมพิวเตอร์ไว้ เปรียบเทียบ พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 มาตรา 14(3) กำหนดความผิดสำหรับการนำเข้าสู่ระบบ

ประลอง ศิริกุล

คอมพิวเตอร์ใดๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

7) ความรับผิดของนิติบุคคล (Liability of Legal Entities) ตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Chapter 2, Section 5 (Liability of Legal Entities), Article 25 เปรียบเทียบประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ 1/1 ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายมิได้ กำหนดความรับผิดของนิติบุคคล แต่ พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 มาตรา 25 วรรคสาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 4(4) และ มาตรา 61 ประกอบ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดในทางอาญาของนิติบุคคล พ.ศ. 2560 มาตรา 3(38) กำหนดความรับผิดสำหรับนิติบุคคล

8) การกำหนดเขตอำนาจศาล (Jurisdiction) ตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Chapter 3(Jurisdiction), Article 26 กำหนดเขตอำนาจศาลเกี่ยวกับการก่อการร้ายทั้งในและนอกราชอาณาจักร กล่าวคือ การกระทำหรือพยายามกระทำการก่อการร้ายในราชอาณาจักร อากาศยาน เรือเดินทะเล (หมายความรวมถึง แท่นติดตั้งบนไหล่ทวีป) อากาศยานเช่าเหมาลำที่มีสัญชาติของรัฐนั้น และเขตอำนาจศาลเหนือความผิดการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร หากปรากฏว่าความผิดได้กระทำโดยบุคคลที่มีสัญชาติของตน ผู้ถูกกล่าวหาได้ปรากฏตัวในดินแดนของประเทศตนและมีได้ส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาว่าเป็นสลัดอากาศในฐานะผู้ร้ายข้ามแดน (Extradition) หรือความปลอดภัยอากาศยานพลเรือน และปรากฏตัวอยู่ในอากาศยานที่ลงจอดในดินแดนของรัฐนั้น การจับตัวประกันเพื่อบังคับให้รัฐบาลของรัฐนั้นกระทำหรือยับยั้งการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด หรือกระทำต่อบุคคลรัฐนั้นที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายหมายระหว่างประเทศ เปรียบเทียบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 7(1/1) กำหนดเขตอำนาจศาลเหนือความผิดฐานก่อการร้ายตาม มาตรา 135/1 มาตรา 135/2 มาตรา 135/3 และ มาตรา 135/4 รวมทั้ง พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2558 กำหนดเขตอำนาจศาลไว้ใน หมวด 3 ว่าด้วยเขตอำนาจศาล (มาตรา 42 – มาตรา 46) พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559 กำหนดเขตอำนาจศาลตาม มาตรา 27

ดังจะเห็นว่าเขตอำนาจศาลนั้นยังไม่ครอบคลุมฐานความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยยังมีได้เป็นภาคี ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับการเดินเรือและแท่นติดตั้ง

ถาวรต่างๆ* ความผิดว่าด้วยสถานะของเหยื่อ* ความผิดเกี่ยวกับผู้ก่อการร้ายที่ใช้ระเบิดต่างๆ** และความผิดเกี่ยวกับวัตถุรังสีและอุปกรณ์นิวเคลียร์ต่างๆ***

นอกจากนี้ ตาม Model Legislative Provisions against Terrorism, Chapter 5 (International Cooperation) ว่าด้วยความร่วมมือทางระหว่างประเทศ ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 เรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (Extradition) ว่าก่อการร้ายมิให้ถือว่าเป็นคดีทางการเมืองหรือความผิดทางการเงิน

ส่วนที่ 2 เรื่องความร่วมมือทางอาญาระหว่างกัน (Mutual Assistance in Criminal Matters) ว่าห้ามปฏิเสธความร่วมมือเมื่อได้รับการร้องขอ และ

ส่วนที่ 3 เรื่องบทบัญญัติทั่วไปและการจัดการข้อมูลข่าวสารว่าด้วยคำประกาศผลการดำเนินการของเลขาธิการแห่งองค์การสหประชาชาติเกี่ยวกับความผิดตามกฎหมายก่อการร้าย

* ประกอบด้วยความผิดตามอนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยในการเดินเรือ ค.ศ. 1988 (Convention for Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation, 1988) พิธีสารเกี่ยวกับอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำที่มีขบต่อความปลอดภัยในการเดินเรือ ค.ศ. 2005 (Protocol to the Convention for the suppression of unlawful acts against the safety of maritime navigation, 2005) พิธีสารเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อแท่นขุดเจาะที่ตั้งอยู่ในเขตไหล่ทวีป ค.ศ. 1988 (Protocol for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Fixed Platforms Located on the Continental Shelf, 1988) พิธีสารแนบท้ายพิธีสารเพื่อการปราบปรามการกระทำที่มีขบต่อความปลอดภัยของแท่นติดตั้งบนไหล่ทวีป (Protocol to the Protocol for the suppression of unlawful acts against the safety of fixed platforms located on the continental shelf, 2005)

* ประกอบด้วยความผิดตามอนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและลงโทษอาชญากรรมที่กระทำผิดต่อบุคคลที่ได้รับคุ้มครองระหว่างประเทศ (Convention on the Prevention and Punishment of Crimes Against the Internationally Protected Person, 1973) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการจับตัวประกัน (Convention Against the Taking of Hostages (Hostages Convention, 1979)

** เป็นความผิดตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามที่ใช้ระเบิดก่อการร้าย (Convention for the Suppression of the Terrorist Bombing, 1997)

*** ประกอบด้วยความผิดตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามการก่อการร้ายโดยใช้นิวเคลียร์ ค.ศ. 2005 (Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism, 2005) อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองทางกายภาพต่อวัสดุนิวเคลียร์ ค.ศ. 1980 (Convention on the Physical Protection of Nuclear Material, 1980) อนุสัญญา (ฉบับแก้ไข) ว่าด้วยการคุ้มครองทางกายภาพแก่วัตถุนิวเคลียร์ (Amendment to the Convention on the Physical Protection of Nuclear Material, 2005)

ประลอง ศิริกุล

ระหว่างประเทศ เปรียบเทียบกฎหมายไทยตาม พ.ร.บ. ส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 และ พ.ร.บ. ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 นั้น มิได้กำหนดว่าการก่อการร้ายไม่ถือเป็นความผิดทางการเมืองหรือการเงิน และมีได้มีมาตรการต่างๆ เกี่ยวกับก่อการร้ายไว้เป็นการเฉพาะ

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

กฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายของประเทศไทยมีความแตกต่างกับกฎหมายระหว่างประเทศตามมาตรฐานสากลบ้าง แต่ในภาพรวมถือว่ามีสอดคล้องกันไปทิศทางเดียวกัน ยกเว้นความผิดบางประเภทที่ประเทศไทยยังมิได้เป็นภาคีกฎหมายระหว่างประเทศเท่านั้น ดังนั้นเพื่อประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายในการต่อต้านการก่อการร้ายตามมาตรฐานสากลจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) ประเทศไทยควรเข้าเป็นภาคีกฎหมายระหว่างประเทศตามอนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและลงโทษอาชญากรรมที่กระทำต่อบุคคลที่ได้รับความคุ้มครองระหว่างประเทศ (Convention on the Prevention and Punishment of Crimes Protected Persons of 1973) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการจับตัวประกัน (Convention against the Taking of Hostages of 1979) อนุสัญญาว่าด้วยจัดทำเครื่องหมายเพื่อการตรวจสอบระเบิดพลาสติก (Convention on the Marking of Explosive for Purpose of Detection of 1991) อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการใช้ระเบิดในการก่อการร้าย (Convention for the Suppression of Terrorist Bombing of 1997) อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำเกี่ยวกับอาวุธนิวเคลียร์เพื่อการก่อการร้าย (Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism, 2005) อนุสัญญา (ฉบับแก้ไข) ว่าด้วยการคุ้มครองทางกายภาพแก่วัตถุนิวเคลียร์ (Amendment to the Convention on the Physical Protection of Nuclear Material, 2005) พิธีสารเกี่ยวกับอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำที่มีขอบต่อความปลอดภัยในการเดินเรือ (Protocol to the Convention for the suppression of unlawful acts against the safety of maritimenavigation, 2005) พิธีสารแนบท้ายพิธีสารเพื่อการปราบปรามการกระทำที่มีขอบต่อความปลอดภัยของแท่นติดตั้งบนไหล่ทวีป (Protocol to the Protocol for the suppression of unlawful acts against the safety of fixed platforms located on the continental shelf, 2005)

1) ประเทศไทยควรบัญญัติเพิ่มเติมฐานความผิดที่มีลักษณะความรุนแรงเฉพาะ ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับการเดินเรือและแท่นติดตั้งถาวรต่างๆ (Offences related to Maritime

Navigation and Fixed Platforms) ความผิดว่าด้วยสถานะของเหยื่อ (Offences based on the Status of Victim) ความผิดเกี่ยวกับผู้ก่อการร้ายที่ใช้ระเบิดต่างๆ (Offences related to Terrorist Bombings) ความผิดเกี่ยวกับวัตถุรังสีและอุปกรณ์นิวเคลียร์ต่างๆ (Offences related to Radioactive Material and Nuclear Facilities)

2) ประเทศไทยควรกำหนดเขตอำนาจศาล (Jurisdiction) ให้ครอบคลุมความผิดตามกฎหมายต้นแบบเพื่อต่อต้านการก่อการร้าย (Model Legislative Provisions against Terrorism Chapter 3, Article 26) ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับการเดินเรือและแท่นติดตั้งถาวรต่างๆ (Offences related to Maritime Navigation and Fixed Platforms) ความผิดว่าด้วยสถานะของเหยื่อ (Offences based on the Status of Victim) ความผิดเกี่ยวกับผู้ก่อการร้ายที่ใช้ระเบิดต่างๆ (Offences related to Terrorist Bombings) ความผิดเกี่ยวกับวัตถุรังสีและอุปกรณ์นิวเคลียร์ต่างๆ (Offences related to Radioactive Material and Nuclear Facilities)

4) ประเทศไทยควรกำหนดมาตรการทางกฎหมายว่าด้วยความร่วมมืออาญาระหว่างประเทศให้สอดคล้องกับ Model Legislative Provisions against Terrorism, Chapter 5 ประกอบด้วย การส่งผู้ร้ายข้ามแดน (Extradition) ความร่วมมือทางอาญาระหว่างกัน (Mutual Assistance in Criminal Matters) บทบัญญัติทั่วไปและหน้าที่ของข้อมูลข่าวสาร (Common Provision and Duties of Information) เพราะถือเป็นมาตรการที่สำคัญ

นอกจากนี้ มีข้อเสนอแนะว่าควรบัญญัติกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายเป็นกฎหมายพิเศษโดยจัดทำเป็นประมวล กำหนดคำนิยาม การแบ่งประเภทการก่อการร้ายระหว่างประเทศ (International Terrorism) และการก่อการร้ายภายในประเทศ (Domestic/ National Terrorism) การให้อำนาจพิเศษแก่เจ้าหน้าที่ในการใช้กำลังในการปราบปราม การซักถาม การเข้าถึงแหล่งข้อมูล การเก็บและรวบรวมข้อมูล การสืบสวนสอบสวน การควบคุมตัว การกำหนดพื้นที่ควบคุม การตรวจค้น การจับกุม การพิจารณาคดี รวมทั้งจัดตั้งหน่วยงานพิเศษ (Special Task Force) และศาลพิเศษรับผิดชอบดูแลคดีก่อการร้าย

รายการอ้างอิง

- ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. (2561). *ประมวลกฎหมายอาญา ฉบับอ้างอิง* (พิมพ์ครั้งที่ 40). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางอาญาของนิติบุคคล พ.ศ. 2560. (2561, 11 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนที่ 18 ก.
- พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535. (2535, 7 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 109 ตอนที่ 40.
- พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2558. (2558, 13 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 132 ตอนที่ 10 ก.
- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542. (2542, 21 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 116 ตอนที่ 29 ก.
- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559. (2559, 30 ธันวาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 133 ตอนที่ 114 ก.
- พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472. (2472, 22 ธันวาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 46 ตอนที่ 43
- Bassiouni, M. C., & Ved, P. N. (1973). *A Treatise on International Criminal Law* (Vol. 1 Crimes and Punishment). Springfield: ILL., Thomas.
- Brownlie, I. (1990). *Principle of Public International Law* (4th ed). Great Britain: Oxford University Press.
- Charles, W. K. Jr. (2003). *The New Global Terrorism: Characteristic, Causes, Controls*. New Jersey: Pearson Education. Inc.
- Council of Europe. (2007). *Victims: Support and Assistance*. Strasbourg Cedex: Council of Europe.
- Elagab, O., & Elagab, J. (2007). *International Law Documents Relating to Terrorism* (3 edition). New York: Routledge.
- Inchoate Crime*. (n.d.). Retrieved February 13, 2018, from <https://criminallaw.uslegal.com/inchoate-crimes/>
- Martin, G. (2003). *Understanding terrorism: Challenges, perspective and issues*. United of America: Sage Publications.

- Saul, B. (2006). *Defining Terrorism in International Law*. Oxford: Oxford University Press.
- Schmid, A. A. (2005). *Prevention of Terrorism: Towards a Multi – Pronged Approach in Root Cause of Terrorism : Myths and Ways Forward*. ed. Tore Bjorgo. New York: Routledge.
- United Nations (UNODC). (n.d.). *Model Legislative Provision against Terrorism*. Retrieved June 18, 2018, from www.unodc.org/unodc/terrorism.html
- Vedel, P. K. (2007). *Terrorism and Human Rights In Human Rights in Turmoil: Facing Threats, Consolidating Achievements*. Lagoutte, S. Hans, O. S. & Petre, S. S. (eds.). Leiden: Martinus Nijhoff.